

Uyku Kalitesi İyi Olan ve Olmayan Multipl Skleroz Hastalarının Klinik Özelliklerinin İncelenmesi

Kader Eldemir¹, Sefa Eldemir², Çağla Özkul³, Arzu Güçlü-Gündüz³, Ceyla İrkeç⁴

¹Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ordu, Türkiye

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Sivas, Türkiye

³Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

⁴Lokman Hekim Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, Nöroimmünoloji Ünitesi, Ankara, Türkiye

 0000-0002-1167-8971

 0000-0002-2122-5706

 0000-0001-9367-9910

 0000-0001-8464-1929

 0000-0002-4713-8010

Uyku fiziksel ve zihinsel sağlığın korunması ve iyileştirilmesinde önemli rollere sahip olmasına rağmen, uyku problemleri Multipl Skleroz (MS) hastalarında oldukça sık görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, uyku kalitesi iyi olan ve olmayan MS hastalarının klinik özelliklerini incelemektir. Çalışmaya 38 MS hastası dahil edildi. Uyku kalitesi Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi (PUKI) ile değerlendirildi ve katılımcılar uyku kalitesi iyi (n:20) ve kötü (n:18) olarak iki gruba ayrıldı. Klinik özellikler açısından yorgunluk, ruh hali, fiziksel aktivite seviyesi ve yürüme kapasitesi sırasıyla Yorgunluk Şiddet Ölçeği (YŞÖ), Beck Depresyon Envanteri (BDE), Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (UFAA) ve Altı Dakika Yürüme Testi (6-DYT) ile değerlendirildi. Çalışmanın sonuçları uyku kalitesi iyi olan MS hastalarında yorgunluk seviyelerinin düşük, ruh halinin daha iyi, fiziksel aktivite seviyelerinin ve yürüme kapasitelerinin yüksek olduğunu gösterdi ($p<0.05$). Ek olarak, MS hastalarında uykuya dalma süresi yorgunluk şiddeti ile, uyku süresi ruh hali ile, uyku bozuklukları yorgunluk şiddeti ve ruh hali ile ilişkili iken gündüz işlev bozuklukları ve PUKİ toplam puanı yorgunluk şiddeti, ruh hali ve fiziksel aktivite seviyesi ile ilişkiliydi ($p<0.05$). Uyku kalitesi hastaların yorgunluk, ruh hali, fiziksel aktivite seviyesi ve yürüme kapasitelerini etkilemektedir. MS rehabilitasyonunda uyku bozukluklarının tedavisinin yanı sıra bu faktörlerinde göz önünde bulundurulması gerekir.

Anahtar Kelimeler: Multipl skleroz, uyku, ruh hali, fiziksel aktivite, yürüme

İletişim/Correspondence

Kader ELDEMİR

Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Ordu Türkiye

E-posta: fztkader2015@gmail.com

Investigation of Clinical Features of Multiple Sclerosis Patients with Good and Poor Sleep Quality

Kader Eldemir¹, Sefa Eldemir², Çağla Ozkul³, Arzu Guclu-Gunduz³, Ceyla Irkeç⁴

¹Ordu University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Ordu, Türkiye

²Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Sivas, Türkiye

³Gazi University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Ankara, Türkiye

⁴Lokman Hekim University, Faculty of Medicine, Department of Neurology, Neuroimmunology Unit, Ankara, Türkiye

 0000-0002-1167-8971

 0000-0002-2122-5706

 0000-0001-9367-9910

 0000-0001-8464-1929

 0000-0002-4713-8010

Despite sleep's important role in maintaining and improving physical and mental health, sleep problems are quite common in patients with Multiple Sclerosis (MS). The aim of this study is to investigate the clinical features of MS patients with good and poor sleep quality. A total of 38 MS patients included in this study. Sleep quality was assessed using the Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI), and participants were divided into two groups as MS patients with good sleep quality (n:20) and with poor sleep quality (n:18). For clinical features, fatigue, mood, the level of physical activity, and walking capacity were evaluated using the Fatigue Severity Scale (FSS), Beck Depression Inventory (BDI), International Physical Activity Questionnaire (IPAQ), and Six-Minute Walk Test (6-MWT), respectively. The results of the study showed that MS patients with good sleep quality had lower levels of fatigue, better mood, higher levels of physical activity, and greater walking capacity ($p<0.05$). Additionally, in MS patients, sleep latency was associated with fatigue severity, sleep duration was associated with mood, and sleep disturbances were associated with fatigue severity and mood, while daytime dysfunction and PSQI total score were associated with fatigue severity, mood, and the level of physical activity ($p<0.05$). Sleep quality affects patients' levels of fatigue, mood, physical activity, and walking capacity. In addition to the treatment of sleep disorders, these factors should also be taken into consideration in MS rehabilitation.

Keywords: Multiple sclerosis, sleep, mood, physical activity, walking